

Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
Název:	Metodický list číslo	14 O
Usměrňování provozu na pozemních komunikacích	Vydáno dne: 4. prosince 2006	Stran: 4

I. Charakteristika

- 1) *Příslušník Hasičského záchranného sboru ČR ve služebním stejnokroji s označením příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru ČR je oprávněn usměrňovat pokyny provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události, a není-li přítomen policista nebo strážník obecní policie. Při usměrňování provozu používá pokyny stanovené pro řízení provozu policisty. Obdobné oprávnění má člen nebo zaměstnanec jednotky požární ochrany při řešení mimořádných událostí¹.*
- 2) Usměrňování provozu na pozemních komunikacích (dále jen „provozu“) se zpravidla provádí v místě zásahu a na příjezdových nebo odjezdových trasách zasahujících vozidel.
- 3) O usměrňování provozu nebo dočasném omezení provozu rozhoduje velitel zásahu. Velitel zásahu přednostně vyžaduje pro usměrňování provozu policii. Po jejím příjezdu na místo zásahu jim uvedenou činnost přenechá.
- 4) S ohledem na bezpečnost na místě zásahu se upřednostňuje dočasné omezení provozu před jeho usměrňováním.

II. Úkoly a postup činnosti

- 5) Hasič, který usměrňuje provoz používá služební stejnokroj (např. PS I, PS II nebo zásahový oblek) a vždy výstražnou reflexní vestu s nápisem HASIČI. Pokyny dává hasič změnou postoje a pažemi. Hasič může používat zastavovací terč, směrovku nebo pokyny paží a za snížené viditelnosti používá červené světlo, např. svítilnu s kuželovým nástavcem.
- 6) Při usměrňování provozu si musí hasič počínat s náležitou opatrností s ohledem na povětrnostní a klimatické podmínky (viditelnost, náledí), místní podmínky (přehlednost, viditelnost, druh a stav komunikace).

¹ § 75 odst. 9 zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 411/2005 Sb.

7) Pokyny hasiče při usměrňování provozu jsou:

a) „Stůj“ pro směr, ke kterému stojí hasič čelem nebo zády;

b) „Pozor!“ , vztyčí-li hasič paži nebo předloktí pravé paže;

c) „Volno“ pro směr, ke kterému stojí hasič bokem;

d) má-li hasič pravou paži předpaženou a levou upaženou, znamená to „Stůj“ pro řidiče příjezdějícího směrem k zadům a pravému boku hasiče a „Volno“ pro řidiče příjezdějícího směrem k levému boku hasiče. Řidič příjezdějící směrem k zadům a pravému boku hasiče je povinen zastavit vozidlo; řidič příjezdějící k levému boku hasiče může pokračovat k jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo. Řidič příjezdějící směrem k čelu hasiče smí odbočovat jen vpravo, chodci smějí přecházet jen za zády hasiče,

- e) při pokynech „Stůj“ a „Volno“ může hasič upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připažit, postačí-li k řízení provozu postoj. To neplatí pro pokyn uvedený pod písmenem d),
 - f) hasič může při řízení provozu dávat i jiné pokyny, například „Zrychlit jízdu!“ vodorovným kýváním paže přes střed těla nebo „Zpomalit jízdu!“ kýváním paže nahoru a dolů.
- 8) Pro usměrnění provozu na příjezdových nebo odjezdových trasách zasahujících vozidel na křižovatkách nebo při přejíždění pozemní komunikace spolupracuje více hasičů na zastavení vozidel ve všech jízdnicích pruzích.

Dočasné omezení provozu

- 9) Velitel zásahu je oprávněn na místě zásahu stanovit dočasná omezení² včetně omezení provozu, při kterém se zastavují vozidla, omezuje se jejich vjezd nebo výjezd.
- 10) V místě zastavování vozidel je vhodné umístit zásahové vozidlo a použít výstražné světelné zařízení a doplňková zařízení, která slouží pro označení překážky silničního provozu (např. oranžová světla, kužely).
- 11) Pokyn k zastavení vozidla se musí dávat včas a zřetelně s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích tak, aby řidič mohl bezpečně zastavit vozidlo a aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu. Při dlouhodobém zásahu je třeba vytvořit dopravní uzávěru v místě vhodném pro odklonění dopravy nebo pro otočení vozidel a jejich odjezd (např. čerpací stanice PHM, parkoviště). Jestliže místo zastavování vozidel není v bezprostřední blízkosti místa zásahu, není vhodné vozidla zastavovat na místech opuštěných, případně neosvětlených. V tomto případě je nutno umístit zásahové vozidlo se zapnutým výstražným světelným zařízením.
- 12) Pokyn k zastavení vozidla dává hasič znamením vztyčenou paží s otevřenou dlaní nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem, kterým pohybuje v horním půlkruhu, stojí čelem k přijíždějícím vozidlům. Hasič stojí při zastavování vozidla nejdále v 1/3 šířky jízdnicího pruhu (případně v místě osvětleném světly přijíždějícího vozidla). Současně s pokynem k zastavení ukazuje druhou paží místo, kde má řidič zastavit a přitom ustupuje k okraji vozovky, aby nedošlo k jeho ohrožení zastavovaným vozidlem. Z jedoucího vozidla dává toto znamení kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem.

² Např. § 19 odst. 3 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o z měně některých zákonů, § 88 odst. 1 písm. a) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění zákona č. 237/2000 Sb.

- 13) Znamení k zastavení vozidla dává hasič zřetelně a včas, aby řidič zastavovaného vozidla mohl bezpečně zastavit s ohledem na stav pozemní komunikace, povětrnostní podmínky, viditelnost, rychlost vozidla a situaci v silničním provozu.

III. Očekávané zvláštnosti

- 14) Při usměrňování provozu nebo dočasném omezení provozu je nutno počítat s následujícími komplikacemi:
- a) snížená viditelnost,
 - b) řidiči nerespektují pokyny,
 - c) nedostatečný počet policistů nebo strážníků obecní policie.